

Soru-Cevap

Selem Satışı veya İmalat (İstisnâ) Kapsamında İnşa Edilmeden Önce Ev Satın Almak Caiz midir?

Yuce Ulfe-Hafid Munasir ve Faraz Muhammed Fateh'e

Yuce Ulfa'nın sorusu:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Ey faziletli Şeyhimiz, Allah sizi korusun ve nusretiyle desteklesin.

Benim bir sorum var; imalat (istisnâ) akdiyle ev satışı caiz midir? Örneğin bir adamın arsası var ve bu adam, imalat akdiyle arsasında inşa edeceği evi satıyor. Bu ev, alanı, oda sayısı, yapı malzemeleri ve benzerleri açısından dakik bir şekilde nitelendirilmiştir. Bu ev üzerinde anlaştıkları belirli bir sürenin ardından teslim edilecektir. Bedeli ise ya sözleşme anında peşin olarak veriliyor ya da bir kısmı depozito olarak peşin, bir kısmı da sonra veriliyor veya tamamı sonra veriliyor. Bu muamele şerî olarak caiz midir? Allah sizi hayırla mükafatlandırsın. Vesselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Hafid Munasir'in sorusu:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh

Celil Şeyhimiz, sizden imalat (istisnâ) konusunu açıklamanızı rica ediyorum. Bu, alışveriş türlerinden biri midir? Bizim, imalatçının sahip olduğu arsanın üzerine, bu arsayı birlikte satın almamız şartıyla bir ev yapmamız caiz midir? Allah sizi en güzel şekilde mükafatlandırsın.

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh

Faraz Muhammed Fateh'in sorusu:

Esselamu Aleykum ey Emirimiz;

Umarım iyisiniz ve iyi durumdasınızdır.

Aşağıdaki linkte kısa süre önce yanıtladığınız meseleyle çok ilgisi olan bir soru hakkında bilgi edinmek istiyorum:

<https://www.facebook.com/AmeerhtAtabinKhalil/posts/768605850003155>

Şayet bir kişi taksitle araba veya arsa almak için bir anlaşma yaparsa, bunun mülkiyetine sadece ödemenin yapılmasından sonra mı sahip olur yoksa bazı durumlarda mülkiyetine, ödeme devam ederken sözleşmenin imzalanmasından hemen sonra da sahip olabilir mi? Bunun hükmü nedir?

Diğer bir hususta yukarıdaki durum göz önüne alındığında, bir kimse ödeme planının ortasında arabasını veya arsasını satmak isterse ve üçüncü kişi de kalan ödemeyi tamamlarsa, bu gibi durumlarda satış yapmanın şerî hükmü nedir?

Allah sizi hayırla mükafatlandırsın.

Kardeşiniz Faraz.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Sorularınız birbirine benzemektedir. Zira bazınız selem satışı kapsamında inşa edilmeden önce bir evin satın alınması hakkında sorarken bazınız da imalat (istisnâ) kapsamında inşa edilmeden evin satışı hakkında sormaktadır... Daha önce vasfedilmiş olsa da evin inşa edilmeden önce satın alınması ve bunun selem ve imalat bölümüne girmediğiyle ilgili bu konu hakkında bir cevap vermiştik. İşte size açıklaması:

Birincisi: İnsanın sahip olmadığı bir şeyi satması caiz değildir. Bu hususta birçok hadis varit olmuştur ve bunlardan bazıları şunlardır:

- Tirmizi Süneni'nde Hakim İbn Hazzam'dan şöyle dediğini rivayet etti: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e geldim ve dedim ki; Bir adam gelip benden yanımda olmayan bir şeyi satmamı istedi. Onu pazardan satın alıp sonra da onu satayım mı? Bunun üzerine (Sallallahu Aleyhi ve Sellem dedi ki: لَا تَبِعْ مَا لَيْسَ عِنْدَكَ **"Yanında olmayan şeyi satma."**

- Tirmizi Abdullah İbn Amr'dan, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle dediğini rivayet etmiştir: لَا يَحِلُّ سَلْفٌ وَبَيْعٌ، وَلَا شَرْطَانِ فِي بَيْعٍ، وَلَا رُبْحٌ مَا لَمْ يُضْمَنْ، وَلَا بَيْعٌ مَا لَيْسَ عِنْدَكَ **"Alış-veriş yaparken selef (paranın peşin malın sonradan verilmesi) helal olmaz. Alış-verişte iki şart olmaz. Tazmin etmedikçe kazanç olmaz. Yanında olmayanın satışı olmaz."**

Bu nedenle inşa edilmemiş ev veya dairenin satılması caiz değildir. Çünkü bunlar, sahiplenilmemiştir. Dahası buna göre bunlar, mevcut değildir ve yapılmamıştır... Yani henüz inşa edilmemiş "dairelerin" satışı caiz değildir. Çünkü satılacak olan "daireler" mevcut değildir. Hatta satışın sahih olabilmesi için dairelerin temel, kolon, duvar, tavan ve benzerleri gibi daire olduğunu gösterecek şekilde mevcut olması ve örfi olarak dairenin mevcut ve teslim edilebilir olduğuna delalet edecek şekilde yeterli olması gerekir.

İkincisi: İki durumda sahip olunmayan bir şeyin satışının caiz olduğuyla ilgili şerî nâssların varit olduğu bir istisna vardır: Selem ve imalat (istisnâ). Bu iki durum ise inşa edilmemiş daireye intibak etmezler. Bunun açıklaması ise aşağıdaki şekildedir:

Birincisi: Selem satışı:

1- Selem satış şudur: "Belli bir zamanda teslim edilmek üzere zimmette vasfı belirlenmiş bir malı peşin olarak almaktır. Yani belli bir zaman sonra alacağı bir malın bedelini peşin olarak ödemektir." Bu, şeri olarak caizdir ve bu, tartılan, ölçülen ve sayılan olmalıdır. Aynen İslam Şahsiyeti Kitabı'nın ikinci cildinde şu şekilde geçtiği gibi:

(Selemin caiz oluşu sünnet ile sabittir. İbn Abbas'tan şöyle dediği rivayet edilmiştir: Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem Medine'ye geldiğinde, Medineliler bir senenin ve iki senenin ürünü hakkında selem alış-verişi yapıyorlardı. Bunun üzerine (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle dedi: مَنْ أَسْلَفَ فِي تَمْرٍ فَلْيُسْلِفْ فِي كَيْلٍ مَعْلُومٍ وَوَزْنٍ مَعْلُومٍ إِلَى أَجَلٍ مَعْلُومٍ **"Kim hurmada selef alış-verişi yaparsa, selef belirli bir tartıda, belirli bir ölçüde, belirli bir zamana kadar olur."** [Müslim rivayet etti.] Abdurrahman İbn Ebezî ve Abdullah İbn Ebu Evfa'dan şöyle dedikleri rivayet edildi: كُنَّا نَصِيبُ الْمَغَانِمَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَكَانَ يَأْتِينَا أَنْبَاطٌ مِنْ أَنْبَاطِ الشَّامِ فَنَسْلِفُهُمْ فِي الْحَنْطَةِ وَالشَّعِيرِ وَالزَّبِيبِ **"Biz Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem ile ganimetlerden pay alıyorduk. Bize Şam nebatilerinden bir takım nebatî geliyordu. Biz onlarla buğday, arpa, kuru üzüm hakkında belirli bir zamana kadar selef/peşin ödeme yapıyorduk. Dedim ki; Onların bir ekimi var mıydı, yoksa yok muydu? O ikisi dedi ki; Biz onun hakkında onlara sormuyorduk."** [Buhari rivayet etti.] Bir başka rivayette ise; إِنْ كُنَّا نَسْلِفُ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَأَبِي بَكْرٍ وَعُمَرُ فِي الْحَنْطَةِ وَالشَّعِيرِ وَالتَّمْرِ وَالزَّبِيبِ إِلَى قَوْمٍ مَا هُوَ عَنْدهُمْ **"Biz Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem zamanında, Ebu Bekir ve Ömer zamanında buğday, arpa, hurma, kuru üzüm hakkında yanlarında olmadığı halde selef ödeme yapıyorduk."** [Ebu Davud rivayet etti.] Bu hadislerin tamamı da selemin caiz olduğuna dair açık delillerdir. Haklarında selemin caiz olduğu ve caiz olmadığı şeylere gelince; bu hadis ve icmaada açıktır. Şöyle ki: selem, sahip olmadığın şeyin satışdır ve mülkiyet hakkının tam oluşmadığı şeyin satışdır. Her ikisi de yasaklanmıştır. Selem, bu ikisinden nâs ile istisna edilmiştir. Yasak ondan başkasına tahsis

edilmiştir. Onun için hakkında selemin sahih olduğu şeyin nâsla belirlenmiş olması zorunludur. Nâslara başvurulduğunda, selemin tartılan, ölçülen ve sayılan her şeyde caiz olduğunu görürüz. Ölçülen ve tartılan şeylerde selemin caiz oluşu, İbn Abbas hadisi ile sabit olmuştur. Bu hadiste (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle demiştir: Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem Medine'ye geldiğinde, Medineliler iki senenin ve üç senenin ürünü hakkında selem alış-verişi yapıyorlardı. Bunun üzerine Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, şöyle dedi: مَنْ أَسْلَفَ فِي تَمْرٍ فَلْيُسَلِّفْ فِي كَيْلٍ مَعْلُومٍ وَوَزْنٍ مَعْلُومٍ إِلَى أَجَلٍ مَعْلُومٍ **“Kim hurmada selef alış-verişi yaparsa, selef belirli bir tartıda, belirli bir ölçüde, belirli bir zamana kadar olur.”** İbn Abbas'a ait başka bir rivayette ise Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle demiştir: مَنْ أَسْلَفَ فِي شَيْءٍ فَفِي كَيْلٍ مَعْلُومٍ وَوَزْنٍ مَعْلُومٍ إِلَى أَجَلٍ مَعْلُومٍ **“Kim bir şeyde selef/selem yaparsa, belirli bir tartıda, belirli bir ölçüde, belirli bir zamana kadar yapsın.”** [Buhari rivayet etti.] Bu da, hakkında selem yapılan malın tartılan ve ölçülen mal olduğuna delalet etmektedir. Her sayılan şeyde de selemin caiz oluşuna gelince; yiyecekte selemin caiz olduğu hususunda sahabelerin icmaı oluşmuştur. Bu icmaı İbn Munzir nakletmiştir. Buhari rivayet etti. Dedi ki: **“Şi'be bize anlattı, o da dedi ki: Bana Muhammed ya da Abdullah İbn Şidâd İbn el-Hâd ve Ebu Burde selef hakkında ihtilafa düştüler. Bunun üzerine benî İbn Ebu Evfâ Radiyallahu Anhu'ya gönderdiler. Ona bu hususu sordum. Dedi ki: Biz Allah'ın Rasulü zamanında da, Ebu Bekir ve Ömer zamanında da buğday, arpa, kuru üzüm ve hurmada selef/selem yapıyorduk.”** Bu, selemin yiyecekte de caiz olduğuna delalet etmektedir. Yiyecekler ise; tartılmak, ölçülmek ve sayılmaktan yoksun olmazlar. Böylece hüküm yiyeceğin kendisi ile ölçüldüğü tartmaya, ölçmeye ve saymaya bağlı olur. Teslim alışın, teslim almaya ihtiyaç duyulan husustan olmasından dolayı bunlara bağlı olması gibi veya ribanın, ölçünün, tartının ya da sayımın fazla olunca faiz olmasından dolayı bu husustaki fazlalığa bağlı olması gibi. Aynı şekilde selem, yiyeceklerin tartılan, ölçülen ve sayılan olmasına bağlıdır. Hadiste ölçülen ve tartılan şeylerde selemin caiz olması hakkında nâss vardır, sayılan şeyler zikredilmemiştir. Yiyecekler hakkında selemin caiz olduğuna dair icmaa da sayılan şeyleri de seleme dahil etmiştir. Ancak selem yoluyla alış-verişi yapılan şeylerin sıfatlarının tam olarak belirtilmiş olması kaçınılmazdır. Mesela; Havran buğdayı, Burni hurması, Mısır pamuğu, Hint ipeği, Türk inciri gibi. Tartı ya da ölçünün de tam olarak belirlenmiş olması kaçınılmazdır. Mesela; Şam sa'sı/hacim birimi, Irak ratlı/ağırlık birimi, kilo ve litre gibi. Yani ölçü ve tartının, bilinen bir vasıf olması kaçınılmazdır.) İslam Şahsiyeti Kitabı'nın ikinci cildinde geçenler bitti.

Binaenaleyh selem, tartılan, ölçülen ve sayılan şeylerde caiz olur.

2- Nasıl tartılan, ölçülen ve sayılan olduğunu bilmeye gelince; bu malların, mislî mallardan mı yoksa kıyemî mallardan mı olduğunun vakiasını idrak etmekle olur:

Mislî mallar, ölçülerek, tartılarak ve sayılarak alınıp satılan mallardır. Yani örneğin pazarda sa'a ile ölçerek veya kilo ile tartarak ya da elma, portakal ve karpuz gibi sayarak satılan mallardır... Yukarıda Şahsiyet kitabında açıklandığı gibi bunlarda selem satışı caizdir. Yine Nevevi'ye ait olan Ravdatüt Talibin adlı eserin beşinci cildinin 18 ve 19. sayfasındaki “mislî yönlerin belirlenmesi” başlığı altında şöyle geçmektedir; Nevevi burada, mislî olanların belirlenmesi için beş yönden bahsetmiş ve sonunda da şöyle demiştir: (En doğru olan ikinci yöndür. Ancak en güzeli şöyle demektir: Misliyyü: Tartı ve ölçüsü sınırlandırılmış olan şeydir ve bunda selem caizdir.) Bitti.

Kıyemî mallara gelince; örneğin ev gibi ölçülerek, tartılarak ve sayılarak alınıp satılmayan mallardır. Dahası her ev konumuna, inşaat kalitesine, pazarlara yakınlığına veya uzaklığına ve benzerlerine göre birden satılmaktadır... Bu yüzden evlerin, selem satışına dahil olması imkansızdır. Çünkü evler, ölçülen, tartılan ve sayılan kabilinden değildir. Zira bunlar, selem satışına giren mislî mallardan değildir...

Binaenaleyh yapılmamış bir evin satılması, selem bölümüne girmez ve selemin delilleri de buna intibak etmez...Bu nedenle sahip olunmayan şeyin satışıyla ilgili hadisler, onun için geçerli olmaya devam etmektedir...

İkincisi: İmalat (istisnâ):

[Lügatta imalat (istisnâ), bir şeyi imal eden kaynaktır: Yani o şeyin imal edilmesi için çağrıda bulunmaktır. Şöyle denilir: Filan kişi bir kapı imal etti: Bir adam kendisi için bir kapı yapmasını istediğinde şöyle denilmesi gibi: Yaz, yani onu yazmasını emretmesi demektir. (Lisanu'l Arab, Sihâh ve Tâcu'l Arûs'da: "İmalat" maddesi.) Yani imal edilmesini talep etmek demektir. Zira imal ettirmek isteyen kişinin, kendisine belirli bir ürünü yapması için imalatçıya gitmesi ve imalatçı yapılacak ürüne başlamadan önce fiyatın ve ödemenin nasıl olacağı üzerinde imalatçıyla anlaşmasıdır... Bu satış, yanında olmayan bir şeyin satışından istisna tutulmuştur. Buna dair delil, İktisadi Nizam'da imalat (istisnâ) hakkında geçenlerdir:

(İmalat bir kişinin başkasına kap kacak, araba veya sanayi kapsamına giren herhangi bir şeyi yaptırmasıdır. İmal ettirmek caizdir ve sünnetle sabittir. Nitekim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem bir mühür yaptırmıştır. Enes'ten şöyle rivayet edilmiştir: صَنَّ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ خَاتَمًا: **"Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, bir mühür yaptırdı."** Abdullah İbn Ömer'den şöyle rivayet edilmiştir: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اصْطَنَعَ خَاتَمًا مِنْ ذَهَبٍ **"Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, altından bir mühür yaptırdı."** [Bu ikisini Buhari rivayet etti.] Minber de yaptırmıştır. Zira Sehl'den şöyle dediği rivayet edilmiştir: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى امْرَأَةٍ أَنْ مَرِيَ غُلَامَكَ النَّجَّارَ يَعْمَلُ **"Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem bir kadına haber göndererek şöyle dedi: Marangoz kölene emret de benim için üzerinde oturacağım bir minber yapsın."** [Buhari rivayet etti.] İnsanlar, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem zamanında birtakım ürünler yaptırıyorlar ve (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) de onlara karşı sükût ediyordu. İşte (Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in) sükûtu, onların imalat yapmasını kabul etmesidir. Rasulün takriri ve ameli, sözü gibi şerî bir delildir. Üzerinde sözleşme yapılan, imal edilen şeylerdir. Yani mühür, minber, dolap, araba ve başka şeyler gibi. Bu türden işlemler ise icare kapsamına değil alışveriş kapsamına girmektedir. Şayet bir kimse imalatçıya ham maddesini getirip ondan kendisine muayyen bir şeyin yapılmasını isterse o zaman bu işlem, icare kapsamına girer.

Hangi toplumda olursa olsun herhangi bir ümmet ve halk için sanayi, iktisadi hayatın en önemli esaslarından birini oluşturur. Daha önceleri sanayi yalnız el işleriyle sınırlıydı. Zamanla insanoğlu aletlerin ve makinelerin yürütülmesinde kullanılan buharı kullanmaya başlayınca el sanayisinin yerini yavaş yavaş makine sanayisi almaya başladı. Yeni icat ve keşifler meydana çıktıkça sanayileşme sahasında çok büyük bir devrim meydana geldi ve üretim akla gelmeyecek ölçüde arttı. Böylece makine sanayisi iktisadi hayatın esaslarından biri haline geldi.

Makine ve el sanayisi ile ilgili hükümler; şirketler, icare, alışveriş ve dış ticaretle ilgili hükümlerden kopuk değildir. Zira bir fabrika bir kişi tarafından kurulabileceği -ki bu nadiren olur- gibi genellikle birden daha fazla bireyin ortaklaşa girişimleri ile de kurulmaktadır. Bu durumda ise bu uygulamaya İslâmî şirketlerle ilgili hükümlerin tatbik edilmesi gerekir. Bu fabrikada idareci veya işçi yahut da imalatçı/usta olarak çalışılması halinde ise ücretli ile ilgili icare hükümleri tatbik edilir. Ancak fabrikada üretilen ürünlerin pazarlanması hususunda alışveriş ve dış ticaret hükümleri tatbik edilir. Ticari işlemlerde, alışveriş hükümleri gereğince fiyatı sınırlamanın yasaklanması gibi hile yapmak, malın kusurunu gizlemek (gabn), veya stokçuluk yapmak da yasaklanır. Üretime başlamadan önce fabrikada sipariş yöntemi ile az veya çok miktarda imal edilen ürünler için ise imalat ile ilgili hükümler uygulanır. Şeriat, imal ettiren kimseyi kendisi için yapılan şeye bağlı kalması ya da kalmaması hususunda hüküm verir.) Bitti.

İmalat, fakihler arasında ihtilafli bir konudur. Nitekim onlardan bazıları, imalat uzmanlarına göre sanayide kullanılacak olan sanayi malzemelerine odaklanmış ve ister mislî, ister kıyemî olsun, yani ister zırh, ister tank, ister dolap, isterse araba olsun imal edilen malzemeye odaklanmamıştır. Böylece şerî hüküm, sanayi uzmanları tarafından bu malzemelerin sanayi malzemeleri olduğunun bilinmesi şartıyla sanayi malzemelerine odaklanılarak verilmiş olmaktadır. Bunun ardından imalat, selem bölümüne dahil edilmemiştir. Aksine bu, sözleşmesi imal edilmeden önce yapılan alıveriş türlerine özel bir türdür.

Böylece bazı görüş ayrılıklarıyla birlikte Hanbeliler ve Hanefiler, bunun, yani imalatın selem olmadığını söylüyor:

- Hanbelilere gelince; sözlerinden imalatın şöyle olduğu anlaşılıyor: Kişinin yanında olmayan bir malı selem akdi dışındaki bir usulle satmasıdır. Dolayısıyla bütün bunlarda, imal edilen malın satışından bahsederken satışa ve şartlarına atıfta bulunmaktadırlar. (Keşşâfu'l Kına 3/132 Ensaru's Sünneti'l Muhammediyye Baskısı.)

- Hanefilere gelince; onlar arasında ihtilaf vardır. Onlardan bazıları, bunun selem akdine girmediğini, aksine bunun imalat (istisnâ) satışı olduğunu söylemiştir: (... Bir kişi, imalatçılardan birine: Falan şeyi benim için şu kadar dirheme yap der, imalatçı da bunu kabul ederse, Hanefiler nezdinde bu istisnâ akdi olur.) (Mebcut Sarahsi 12 / 138 Saadet Baskısı.)

Onlardan bazıları, ertelemede fark olmakla birlikte selemde saymışlardır. (İstisnâ, selem ile büyük ölçüde örtüşmektedir. Selemdeki erteleme, zimmette vasfı belirlenmiş olan şeydir. Bunu teyit eden şeylerden biri de, Hanefilerin, istisnâ konusunu, selem konusunu kapsamında değerlendirmesidir. Malikiler ve Şafiiler de böyle yapmışlardır. Ancak selem, üretilen ve diğer şeyler için geneldir. İstisnâ ise, yapılmasında şart koşulan şeye özeldir. Selemde fiyatın peşin olması şart koşulurken -çoğu Hanefiler nezdinde-, istisnâ'nın peşin olması şart değildir... Fethu'l Kadir 5 /355, el-Bedâi 6 / 2677, Mebsut 12 / 138 ve diğerleri.)

- Malikiler ve Şafilere gelince; onu seleme dahil etmişlerdir. Zira imal edilen mallardan herhangi bir şeyi bir başkasına teslim etme hakkındaki seleften bahsederken onun tanımı ve hükümleri selemde alınmıştır. (Ravdatüt Talibin 4 / 26 Mektebu'l İslami Baskısı, el-Mühezzeb 1 / 297 – 298 İsa el-Halebi Baskısı).

Yukarıda geçen cevaptan, ister hüküm sanayi malzemelerine isterse imal edilen malzemelere odaklansın, binalar için mutabık olmadığı gayet açıktır. Çünkü sanayi kelimesinin lügavi ve örfi hakikati, binalara intibak etmemektedir.

Bu nedenle inşa edilmeden önce varmış gibi gösterilen binalar, temelleri, sütunları ve çatıları yapılmamış gibi kalmaya devam etmektedir... Bu binalar, sahip olunmayan bir şeyin satışından nehyedilmesine intibak etmektedir. Bu alışveriş akdi ise şerî olarak caiz değildir...

Benim için racih olan budur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 5 Rabi'u'l Ahir 1440

M. 02/12/2019

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/4005/>